

LBRIS

We know
books

Zeno Daniel Șuștac

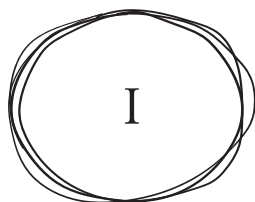
ALANDALIA

ILUSTRĂȚII DE
Florin Daniel Căldărușă

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2023

CUPRINS

I ... 5	XV ... 90
II ... 10	XVI ... 98
III ... 17	XVII ... 105
IV ... 24	XVIII ... 114
V ... 30	XIX ... 119
VI ... 34	XX ... 127
VII ... 40	XXI ... 131
VIII ... 48	XXII ... 136
IX ... 52	XXIII ... 141
X ... 60	XXIV ... 146
XI ... 68	XXV ... 151
XII ... 74	XXVI ... 155
XIII ... 80	XXVII ... 160
XIV ... 86	XXVIII ... 168

Trecuse de un an Marea Pandemie de Sughîț. Cele trei sperieturi recomandate reușiseră finalmente să alunge oribila molimă abătută din seninul seninului în comunitate. Se știa că nu este bine să înghiți prea mult aer, să mănânci prea repede sau prea mult, dar la un moment dat cu toții au dat bir cu fugiții în a urma istovitoarele reguli atent numerotate în catastiful oficial. Ce vremuri! Până și firavii bebeluși sughîțau sacadat în burțile mamelor. Toate casele erau brăzdate de crăpături minuscule cauzate de hohotiri prelung sughîțate. Balcoanele fuseseră transformate în locuri de sughîțat. Peste tot se auzeau sunete caraghioase. Nu toată lumea purta regulamentar, pe nas, tămăduitorul cârlig de rufe cu margini blânde. Mișcarea celor care purtau două cârlige amplasate pe urechi lua o amploare nebănută. Parcă era ieri. Seara, înainte de culcare, ritualul înghițitului în sec de trei ori – remediu propus de Marele Ștaif – anima derutant străzile țipătoare,

alături de orăcăitul broaștelor conțopiste, cântecele greierilor aghiotanți și de bâzâitul țânțarilor bâlbâiți.

Nu mai erau după-amiezile de altădată în care răsuna celebrul: „Bei un minișpriț, Dispare un sughiț”. Nu se mai auzea nicio inspirație bruscă, zgomotoasă, repetată sacadat, care să amintească de știți voi ce. Copiii nu mai fredonau „Sughițuri și verdețuri, Sughițuri și dulcețuri”. Era o plictiseală așa de mare că până și muștele de pe pereți își pierduseră cheful să zboare bezmetic, să bâzâie enervant și să se așeze pe nasurile roșii ale oamenilor. Mai puțin la numărul 24, într-un mic cartier din zona de vest a Alandaliei. Șase jumătăți de case cu etaj și un petec de gazon găzduiau cinci familii daliene aparte. Intrarea în curtea comună se făcea printr-o poartă metalică gigantică, care la deschidere producea un scârțâit strident, asemănător unui chițâit de șoricel durdului de vârsta a doua. Toate locuințele arătau la fel. Erau verzi, în nuanțe diferite: verde papagal, verde gazon, verde măr, verde pin, verde mentă și verde avocado. Casele erau mici, potrivite cât să încapă să intre, dar mai greu să iasă: doi cai, două vaci, un urs și două canapele simple. Hornurile minuscule puteau fi confundate cu o adunătură nefericită de grisine cu funingine. Geamurile erau mici și ovale. Balcoanele erau potrivite doar pentru a susține un dalian, maximum doi. Nu inspirau încredere; umbra vorba că meșterul care le-a făcut – domnul Burghiu Ciocănescu, un slăbănog sprinten

și talentat – intenționa să construiască de fapt căsuțe pentru porumbei, dar, după dispariția sa misterioasă, frații săi le-au transformat în case de locuit.

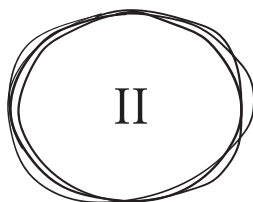

În casa verde papagal, prima de la șosea, nu locuia nimeni. Rămăsese singura nevândută dintr-un motiv înspăimântător, care dădea fiori reci oricărui cumpărător interesat. În curtea sa minusculă fusese zărit, în urmă cu două anotimpuri calde, un pui de animal nemaivăzut, cenușiu-vărgat, cu blană rară și pas îndesat, în totalitate invizibil. Avea la acel

moment în jur de patru luni, era dezorientat și părea flămând. Dacă vă întrebați cum de a fost posibil să fie zărit dacă era invizibil, înseamnă că este momentul să discutăm despre exuberanta familie Trăncănescu, cea care cumpărase la un preț convenabil casa verde gazon, a doua de la șosea, gard în gard și perete în perete cu casa nevândută.

Doamna Palavră Trăncănescu, Balivernă pe numele ei de față, o funcționară iscusită din domeniul bancar, puțin trecută de treizeci de ani, era soția domnului Scornel Trăncănescu, avocat de provincie de modă veche, ținut de probleme urgente în Alandalia pentru o bucată de vreme. Însuși Logoree Trăncănescu, unicul moștenitor al familiei, fusese cel care văzuse înspăimântătorul animal invizibil în curtea casei vecine. Vorba se întinse cu repeziciune în toată Alandalia; nu mai exista niciun locuitor care să nu cunoască teribila pățanie. Venise până și primarul să audă cu propriile-i urechi întreaga istorisire. Și cine și-ar dori să locuiască în apropierea creaturii? Evident, niciun dalian respectabil. Dacă vă întrebați dacă nu cumva este mâna lui Logo, ei bine, nu este chiar mâna lui. Este piciorul lui. Cum așa? În urmă cu doi ani, chiar în ziua în care împlinise nouă anotimpuri identice, sări gardul casei pentru a-și recupera mingea galbenă de cauciuc – favorita lui, prima în clasamentul geamurilor sparte – și nimeri exact pe gazonul inundat de apă al casei vecine, încă nevândute. Proprietarii

tocmai așteptau un cumpărător dornic să investească în zonă. Când realizează că a lăsat urme adânci în gazon, sări degrabă gardul înapoi în curtea casei sale și începu să țipe ca din gură de șarpe că a zărit un animal invizibil în curtea vecinilor, printr-o crăpătură din gard. Toată comunitatea daliană s-a strâns degrabă, s-au organizat patrule, s-au oferit recompense pentru capturarea monstrului, dar nimeni nu l-a mai văzut de atunci niciodată. Bine, nici până atunci nu l-a zărit cineva. Nu a mai călcat picior încălțat de cumpărător pe gazonul casei verde papagal. Lucru bun pentru Logo. În fiecare seară se putea furișa nestingherit în curtea vecină pentru a face orice își putea dori un băiețel de unsprezece ani, atunci când ochii vigilenți ai părinților săi nu sunt ațintiți asupra sa.

Pentru o orientare rapidă a cititorului, în casa verde măr locuia familia Trudescu, în casa verde pin familia Șterpelescu – Căpătuială, în casa verde mentă familia Migală, iar în casa verde avocado familia Păcălescu.

Logo își făcuse rapid prieteni. Nu îi plăcea deloc singurătatea și monotonia. Vorbea adesea cu găzele și se lua la trântă cu orice licurici care avea neșansa de a-i ieși în cale. Cel mai bine se înțelegea cu Spam Păcălescu, un prichindel curios de nici nouă ani, cu mult timp liber la dispoziție. Spamy era un adevărat argint viu cu ochi mari, surâs blând și poftă nemărginită de aventură, un ghiduș exact pe gustul pretențios al lui Logo. Din echipă mai făceau parte și gemenii Migală, Timi și Mimi, în vârstă de doar patru ani, apariții rare, mereu însoțite de părinți și de urările lor de tipul „aveți grijă, fiți atenți”. Puțin cam prea serioși pentru vârsta lor și pentru gustul lui Logo. Nici domnișorul Șterpelescu-Căpătuială, un pici nebunatic de opt ani,

nu era o companie neplăcută. Nimeni nu îi cunoștea prenumele real, toți îl strigau Domnișorul. Până și părinții săi îl strigau așa. A avea o săritură ștregărească, artistic realizată, care îi dădea un aer de acrobat. Victoria Trudescu era o apariție amuzantă, dar scumpă la vedere. Prea scumpă pentru răsfățata fetiță daliană de zece ani, poreclită Vicky. Îi plăcea să citească orice și oricând.

Cititul în Alandalia avea o singură regulă și cu toții o cunoșteau. Școlarii aveau voie să citească doar dacă stăteau în cap. La propriu. Când își abăteau ochii de la literele cărților, era obligatoriu ca lumea să fie întoarsă cu susul în jos. Existau în fiecare clasă, la fiecare birou, în fiecare locuință întorcătoare de citit. Erau un fel de paturi urcate pe pereți, fără perne sau așternuturi, cu saltele confortabile din iarbă proaspătă din soiul Nepeta Cataria. Iarba Mâței Fericite, așa cum îl cunoșteau localnicii, degaja un miros asemănător cu cel al minții, cu efect liniștitor asupra felinelor. Dascălii din vechea gardă alandaleză descoperiseră că efectul se menține și cu privire la copii, în unele cazuri fiind vorba chiar despre inducerea unui calm exagerat. Fiecare întorcător avea patru curele din piele aspră, care susțineau greutatea corpului micului cititor. Există un oarecare risc de accidentare dacă acestea nu erau corect fixate. Avuseseră loc câteva incidente până la introducerea curelelor, unii andalopi (copii andalezi) accidentându-se în urma unor încercări de buchiseală nereușite. Am omis să precizez, fiecare întorcător de citit era manevrat de câte doi adulți. Ei închideau și deschideau curelele, ei susțineau copiii când intrau în întorcător. Regula era valabilă până la vârsta de 18 ani, 18 zile și 18 minute sau până la absolvirea celor 12 pași dalieni. După acest moment se considera că fiecare are educația necesară pentru a privi lumea așa cum este ea. „Fără educație lumea nu poate apărea decât cu susul în jos” era motto-ul care

răsuna în fiecare școală. Adulții puteau citi în poziția obișnuită, cea în care, dragă cititorule, și tu lecturezi aceste rânduri.

Marele Ștaif hotărâse în urmă cu mulți ani că în Alandalia numele și porecele locuitorilor să fie exact opuse felului lor de a fi. Doar câțiva îndărătnici nu acceptaseră în niciun chip noua regulă. Asta nu însemna că îi spuneau porcului câine, furnicii elefant sau foamei somn. Roșul era roșu, cerul era cer, apa era apă.

Vorbele sale de demult încă mai răsunau în urechile auditoriului.

— Cetășeni ai demnei noastre ațezări, de astăzi calitășile devin defecte și defectele devin calitași.

Pronunța mereu „ș” în loc de „ț” și „ț” în loc de „ș”. Din cauza nefericitului incident despre care era absolut interzis să se discute în public. Desigur, acasă fiecare discuta despre el.

— Doar așa vom reuși să înșelegem adevăratul spirit dalian.

Așa se încheia fiecare discurs al său.

Odată, un nefericit degustător de murături de pe alte meleaguri îi atrăsese atenția în public că încurcă între ele cele două consoane buclucașe. Se spune că acesta, la ordinul Marelui, a fost închis pentru două săptămâni în cel mai mare butoi cu gogonele murate

din ținut. De spus, se spun mereu câte și mai câte, gogonate și negogonate, dar adevărul este numai unul. În realitate, se supărase într-atât de tare, încât timp de două zile nu mai puse gura pe respectabilele murături, feblețea nedisimulată a marelui om de stat. Niciun degustător local sau de pe alte meleaguri nu a fost reținut contrar voinței, ca urmare a nefericitului incident.

Marele Ștaif căpătase porecla de Domnul Murătură. Se scrisese pe ascuns un cântecel care la petrecerile între amici răsuna jumătate șoptit, jumătate înfundat:

Murătură, sărătură
Cu aromă de untură
Te înghit fără măsură
Cu plescăitură.
Tocătură, prospătură
Coptătură, fiertătură
Răzătură, prăjitură,
Face bine la frizură.
Și în anul ce-o să vină
Să ne fie burta plină!

Dansul care acompania cântecelul neoficial imita rostogolitul gălăgios al unui butoi pe scări. Un fel de tropăitură înțețită pe final. Dacă cineva avea ghinionul să fie călcat pe picior în timpul dansului, afla de îndată

întreaga adunare. Căci țipătul de durere care urma era de fiecare data unul strașnic!

Marele Ștaif era cunoscut ca fiind un pofticios drept, bun și atent cu cei din jur. Te puteai oricând baza pe el în lucrurile importante. Era însă un gurmand plin de aere. Nu din cele grabnic izgonitoare din încăpere, din cele neplăcute ochiului și inimii. Pe scurt, era un mare încrezut. Îi plăcea mult ordinea și disciplina, putea observa fără efort dacă cineva a răsfoit o carte în lipsa lui sau dacă a mutat vreun fir de praf de undeva. Reținea până și felul în care firele de păr erau așezate pe capul fiecărei persoane din preajma sa. Făcea promisiuni tuturor, dar nu le respecta decât pe cele făcute în public. Adora copiii cumiți, nu îi refuza niciodată. Un prilej de neratat pentru Logo.

Aflase de la Mușcău Puținescu – un câine bătrân și șchiop, care învățase limbajul semnelor omenești – despre simpatia personajului de vază pentru copii. Dulăul, un apropiat al înaltei societăți locale, se înfrupta mereu din bucatele delicioase rămase de la desele ospete daliene. De când se știa mirosise doar gardurile din zonă, nu fusese niciodată plecat și nimic din ce se întâmpla nu putea să îi scape agerului patruped.

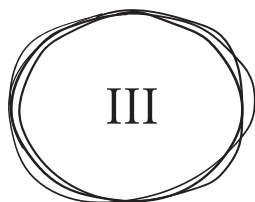
LBRIS

ALANDALIA

We know
books

••• Zeno Daniel Şuştaç

Pentru a obține maximum din planul atent ticit, Logo avea nevoie de public, de mult public. Promisiunile făcute în fața unei adunări sunt mereu mai greu de încălcat, își zise în gând, frecându-și palmele cu putere. Trei elemente cheie nu îi dădeau pace: slăbiciunea Marelui Ștaif pentru copii, obținerea promisiunii și adunarea publicului în acest scop. Nu era însă un moment prielnic pentru strategii. Nici nu băgă de seamă când se făcu aproape ora de începere a școlii; era nevoie de o schimbare rapidă de plan. Mai erau câteva minute până la închiderea oficială a curelelor de la întorcătoarele de citit. Știa bine că nu poate întârzia, curelele nu se mai închideau decât în ziua următoare. Nu avea de gând să stea în banca rușinii pentru o zi întreagă. După o goană bezmetică și folosirea tuturor super-scurtăturilor numai de el știute, ajunse în cele din urmă la timp, chiar înainte ca ultimul coleg să fie fixat în poziția de studiu. Ursuzii asistenți Cureluș-Fixescu și Urcător-Copilescu nici nu

băgaseră de seamă când Logo se strecură fără zgomot în sala de clasă. Deodată, toți ochii colegilor îl fixară sfredelitor. Pocnet de farfurii sparte! Sevă de copac de cauciuc! Făcuse el ceva, dar încă nu știa ce. Se țineau aproape cu toții de nasuri. Se pare că din neatenție, în toiul alergăturii, călcase într-un ditamai miroase-urât, manșetele pantalonilor purtând dovada crimei crunt-mirositoare. Era prea târziu să mai intervină, cataramele micilor curele de piele ale întorcătorului erau deja în poziția potrivită. O aromă plăcută de Nepeta Cataria șterse aproape în totalitate întreaga duhoare. Era momentul să se concentreze, scăpase la mustață și de data aceasta. Asistenții porniră spre încăperea omului de serviciu pentru a-l informa că – după mirosul din clasă – sconcsul zărit anul trecut la geamul cancelariei s-a întors. Nu puteau să cadă de acord dacă este vorba despre un singur omnivor nesuferit sau dacă este vorba despre o familie reunită, sau chiar despre un întreg clan.

Pentru scurt timp clasa rămase nesupravegheată. Mulțimea de copii întorși cu capul în jos chicotea fericită.

— Scoateți o foaie de hârtie și faceți-vă o pălărie! izbucni cineva pus pe șotii.

Chichote și hăhăieli inundară numaidecât întreaga încăpere. Doar când nu erau adulți în preajmă se putea proceda astfel, pentru că existau reguli stricte.

Pe hol, prin ușa deschisă, se conturau clar pașii grăbiți ai profesorului Indulgent Nepriceputeanu. Nu părea deloc în toane bune.

În loc de bună dimineața, regula severului profesor dalian era aceea de a cânta împreună cu clasa favorita lui cântare moralizatoare:

Cine copiază, nu progresează!
Cine copiază, nu este pe fază!
Cine copiază, are cap de varză!
Cine copiază, nu e om de bază!

Nu și astăzi. Nici nu își făcu bine apariția că și decretă superior:

— Marele Țtaif va fi astăzi oaspetele nostru pentru o oră. Mai multe veți afla după verificare.

Dinte cariat de dragon! Numai de examene neprevăzute nu avea chef Logo. Mai ales că se ivise din neant chiar ocazia de a-și pune planul în aplicare.

În momentele de maximă concentrare, nimic nu putea fi mai deranjant decât mobilierul în mișcare. Întorcătoarele de scris, în timpul verificării cunoștințelor se învârteau cu viteza melcului în direcția acelor de ceasornic. După fix o oră, reveneau în poziția inițială, efectuând o rotație completă. Existau multe tipuri de întorso-reglaje însă acesta era cel potrivit

pentru lucrările de verificare. Elevii nu aveau voie să scrie decât cu creionul. Astfel, nimic nu era definitiv, totul putea fi șters și modificat. Doar adulții aveau voie să folosească stiloul cu cerneală; ce era scris cu substanța colorată folosită la scris, rămânea scris! Un lucru bun, pentru că în lateralul întorcătoarele de citit se aflau trusele de scris. Cum ar fi fost dacă în timp ce un copil scria, cerneala din stilou ar fi început să se prelingă fix peste fața concentrată a acestuia? Sau poate și peste a colegului de întorcător, pentru că în Alandalia existau și întorcătoare duble. Nu era însă și cazul lui Logo, deoarece el stătea într-un întorcător de o singură persoană. Pictatul era strict interzis, acuarelele puteau fi folosite acasă sau la birou, doar de către adulți. Mai Marele nu voia să vadă nici copii pictați din cap până în picioare, nici creativitate în exces. Doar școala era despre conformare, reguli și rigori!

Subiectul „regula vorbitului” îi păru o banalitate lui Logo. Așternu imediat pe hârtie câteva strofe care-l amuzau copios, pentru că nu le respecta niciodată. Le învățase pentru a face înadins exact contrariul lor. Era încântat că va furniza răspunsul chiar în versuri.

Nu urlăm, nu țipăm
Elegant noi conversăm,
Fără zgomot la vecini
Că nu suntem capucini

LIBRIS

We know
books

Gibonei sau babuini,
 Nu avem părinți asini,
 Nu strigăm din zeppelin
 Sau de pe-un traseu alpin.
 Nu ne ducem în bârlog
 Viața de jivină.
 Urlet de stomatolog!
 Nu trăim în vizuină.
 La simpozioane,
 Nu merg lighioane
 Eleganți, tot anul,
 Alungăm chițcanul!
 Groaznică manifestare
 E volumul mult prea mare.
 Vai, îmi cer iertare!
 Am vorbit prea tare.

Până la urmă, nu este o zi rea deloc, își zise Trăncănescu junior. Era momentul să se ocupe de mărețul plan. Public avea, invitatul se topea de dragul copiilor de vârsta lui, mai rămânea promisiunea.

Cum să îl fac să promită solemn? În caz de refuz, totul era pierdut. Un gând neașteptat îi străbătu mintea scormonitoare: murături și complimente! Ambele erau pe placul bunului gurmand fandosit. Ideea salvatoare era organizarea unui concurs de murături în onoarea invitatului și trebuia chiar el să i-o propună.

Niciodată nu îi plăcuse să stea în întorcătorul de scris, pentru că îl considera în secret un mijloc de tortură. De ce să nu scrie la birou sau la măsuță, ca adulții? De ce să nu scrie cu stiloul, de ce să nu coloreze cu acuarele până la 18 ani, 18 zile și 18 minute? În întorcătorul de scris, într-o mână era creionul, în cealaltă caietul. Se scria tare greu. Litere tremurate, rânduri întretăiate! Era momentul ideal pentru schimbarea lucrurilor.